Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani (jud. I. Barbacaru)
Dosarul nr. 3a-248/24 (2-23011446-02-3a-08022024)

D E C I Z I E

10 aprilie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, Sîrbu Victoria
judecătorul Braga Angela și Negru
Judecătorii Veronica
Grefier Negrei Corina

examinând în ședință publică, apelul declarat de SC „Telesistem Tv" SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 noiembrie 2023, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de SC „Telesistem Tv" SRL împotriva Consiliului Audiovizualului cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

C O N S T A TĂ :

Pretențiile reclamantului:

La data de 24 ianuarie 2023 SC „Telesistem Tv" SRL s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Audiovizualului cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

În motivarea acțiunii depuse a indicat SRL „Telesistem TV" că este deţinătoarea de licenţă pentru posturile de televiziune „Primul în Moldova" şi „Accent TV".

Prin Decizia nr. 356 din 25.11.2022, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare - CA) a dispus monitorizarea furnizorilor publici şi privaţi naţionali de servicii media audiovizuale de televiziune la capitolul respectării prevederilor art. 4 alin. (3) lit. a)-c), alin. (4), alin. (7) şi alin. (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare - CSMA), ca urmare a autosesizării preşedintei CA, Liliana Viţu-Eşanu. Perioada de monitorizare : 19-25 noiembrie 2022.

Rezultatele controlului serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Primul în Moldova" la capitolul respectării prevederilor art. 4 din CSMA au atestat următoarele: în perioada de raport serviciul media audiovizual de

televiziune „Primul în Moldova” a difuzat programe audiovizuale cu durata medie zilnică mai mică de 8 ore, procentul producţiei în prima difuzare a fost mai mic de 50%, ponderea programelor locale a constituit un volum mai mic de 80% în limba română şi cota programelor locale difuzate în orele de maximă audienţă nu a atins 75%.

Rezultatele controlului serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Accent TV”, la capitolul respectării prevederilor art. 4 din CSMA, au atestat următoarele: în perioada de raport serviciul media audiovizual de televiziune „Accent TV” a difuzat programe audiovizuale cu durata medie zilnică mai mică de 8 ore, procentul producţiei în prima difuzare a fost mai mic de 50% şi cota programelor locale difuzate în orele de maximă audienţă nu a atins 75%.

Totodată, serviciul media audiovizual de televiziune „Accent TV” a difuzat programele audiovizuale „Ştiri” şi „Apel 112”, durata cărora nu a fost inclusă la calculele ponderii programelor locale, dat fiind faptul că au fost difuzate pentru prima dată de serviciul media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova” (art. 4 alin. (11) din CSMA).

În consecinţă, Consiliul a decis a sancţiona cu amendă în mărime de în mărime de 13.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod; sancţionarea cu amendă în mărime de 12.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod; sancţionarea cu amendă în mărime de 12.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod; sancţionarea cu amendă în mărime de 14.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Accent TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod; sancţionarea cu amendă în mărime de 14.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Accent TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod.

Cu privire la admisibilitate acţiunii, s-a relatat că, în conformitate cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ: „Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ". În continuare, art. 206 alin. (1) lit. a) din acelaşi act normativ reglementează : „O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru : a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare)".

Potrivit art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Referitor la revendicarea încălcării, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 din Codul administrativ, menţionează că, expresiile utilizate în textul normativ al art.17 şi art. 189 alin.(l) Cod administrativ „drept vătămat" şi „încălcarea unui drept al său" se referă la drepturi subiective concrete. Această concluzie este fortificată şi prin jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile şi convingătoare ale probabilităţii survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal (cauza Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00). Prin aprobarea Deciziei nr. 371 din 16 decembrie 2002 anume reclamantului, în calitatea sa de deţinător exclusiv al licenţelor de emisie a posturilor de televiziune „Primul în Moldova" şi „Accent TV" i-a fost aplicate sancţiuni financiare şi imputată încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3) şi (7), (9) al CSMA.

Astfel, reclamantul este direct vătămat ca urmare al aprobării acestui act administrativ individual defavorabil.

Referitor la termenul de contestare, afirmă că, actual administrativ contestat a fost aprobat la data de 16 decembrie 2022. Totodată, decizia motivată a fost comunicată oficial reclamantului la data de 19 decembrie 2022.

Conform art. 209 alin. (1) din Codul administrativ acţiunea în contestare se înaintează în decurs de 30 de zile. Acest termen începe să curgă de la data comunicării actului administrativ individual. Astfel, acţiunea este depusă în termenul prevăzut de lege.

Referitor la procedura prealabilă, comunică că, potrivit art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Conform art. 84 alin. (1) al Codului serviciilor media audiovizuale, decizia Consiliului Audiovizualului privind aplicarea sancţiunii pot fi atacate în instanţa de judecată de către furnizorul de servicii media sancţionat fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

Astfel, constată că la înaintarea prezentei cereri au fost respectate toate procedurile legale cu privire la admisibilitate.

Reclamantul consideră decizia Consiliului Audiovizualului din Republica Moldova din 16.12.2022 ilegală şi pasibilă de anulare în totalitate, din următoarele considerente.

Din conţinutul actului administrativ contestat observă reclamantul că „Telesistem TV" SRL a fost sancţionată pentru nerespectarea obligaţiei producerii conţinutului audiovizual local, precum şi orele de difuzare a acestora.

Notează că, autoritatea publică pârâtă, în încercarea de a încadra pretinsele fapte sancţionabile ale reclamantului, a recurs la o interpretare extensivă eronată a prevederilor legale, expunând o trasabilitate greşită a faptelor sancţionabile.

Conform art. 84 alin. (6) lit. f) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova : „Se sancţionează cu amendă de la 10.000 de lei la 15.000 de lei furnizorii de servicii media şi distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări : f) încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (6) - (9)".

Menţionează că, articolul citat impune obligativitatea CA să individualizeze acţiunile reclamantului şi să aplice sancţiuni individualizate, explicând limita amenzii aplicate. Menţionează că sancţiunile, categoriile, individualizarea acestora se conţin în prevederile art. 84 CSMA.

Referitor la legalitatea actului administrativ, consideră că actul administrativ contestat a fost adoptat cu depăşirea gravă a prevederilor legale materiale prevăzute de Codul serviciilor media audiovizuale, fiind totodată, sfidate principiile generale ale Codului administrativ cu privire la legalitate, buna credinţă, imparţialitatea etc.

Unul din principiile generale ale activităţii autorităţii publice este principiul legalităţii, conform căruia autorităţile publice trebuie să acţioneze în conformitate cu legea. (art. 21 Codul administrativ) Procedura administrativă trebuie să se realizeze conform scopului, (art. 28 al Codului administrativ).

Conform art. 21 Cod Administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Totodată, art. 36 în coroborare cu prevederile art. 21 Cod Administrativ reglementează principiul supremaţiei dreptului. În esenţă supremaţia dreptului constă în aceea ca, instanţa de judecată competentă să soluţioneze acţiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremaţiei dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui sînt considerate valori supreme şi sînt garantate de stat. Instanţele de judecată competente aplică principiul supremaţiei dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenţei Curţii Europene pentru Drepturile Omului.

Astfel, conform jurisprudenţei CtEDO instanţa de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Conform art. 25 Cod Administrativ, Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să îşi exercite atribuţiile legale în mod imparţial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

Consideră că, sancţiunea aplicată reclamantului este neproporţională faptei constatate. Reclamantul a realizat cu diligenţă obligaţia de a informa Consiliul despre modificările operate la datele acţionarilor. Omisiunea solicitării acordului Consiliului pentru modificările menţionate, nu este pasibilă sancţionării. Prin urmare, sub acest aspect actul contestat este ilegal şi pasibil anulării.

Conform art. 29 alin. (1) - (3) Cod Administrativ, orice măsură întreprinsă de autorităţile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporţionalităţii. O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă : a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporţională în raport cu scopul urmărit.

Principiul proporţionalităţii se referă la faptul că măsurile prin care se efectuează o ingerinţă în drepturile persoanei, ar trebui folosite cu atenţie şi numai atunci când este cu adevărat urgent. Prin urmare, puterea publică nu ar trebui să intervină în drepturi mai mult decât este necesar. Din aceste motiv, principiul proporţionalităţii este adesea denumit „interdicţia excesului”. În substanţă, principiul proporţionalităţii este un „mijloc de cântărire”, atunci când autoritatea publică intervine prin activitatea administrativă în drepturile persoanei.

Este de menţionat că testul de proporţionalitate se realizează pe verticală şi cuprinde anumite elemente. Potrivit algoritmului de verificare a proporţionalităţii, testul eşuează şi actul administrativ individual este ilegal, dacă cel puţin lipseşte un element, în aşa fel, o măsură oficială întreprinsă de autorităţile publice şi este proporţională, dacă: are un scop legitim; este potrivită; necesară; rezonabilă.

Conform art. 31 Cod Administrativ, operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Considerăm că actul administrativ contestată nu este motivat suficient.

Potrivit art. 118 alin. (1) - (3) Cod administrativ, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ. In motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le- a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea

deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Deci constată că actul administrativ este nul şi din perspectiva nemotivării acestuia.

Solicită reclamantul SC „Telesistem Tv" SRL, anularea în parte a punctelor 18-22 a Deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 371 din 16.12.2022.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 noiembrie 2023 s-a respins ca fiind neîntemeiată acţiunea de contencios administrativ, înaintată de către SRL „Telesistem Tv" împotriva Consiliului Audiovizualului, cu privire la anularea parțială a actului administrativ– Decizia nr.371 din 16.12.2022.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 27 noiembrie 2023 SC „Telesistem Tv" SRL a declarat cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 noiembrie 2023, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea reclamantului să fie admisă integral.

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art.232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic.

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 16 noiembrie 2023, apelul fiind declarat la data de 27 noiembrie 2023, iar la data de 30 ianuarie 2024, apelantul SRL „Telesistem Tv", a recepționat hotărârea motivată, la data de 20 februarie 2024, SRL „Telesistem Tv" a depus motivarea apelului, astfel Colegiul constată că, apelul nemotivat și apelul motivat au fost depuse în interiorul termenului legal.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel a invocat apelantul aceleași argumente care au fost invocate în cererea de chemare în judecată înaintată la 24 ianuarie 2023, invocând suplimentar că consideră că sancţiunea aplicată reclamantului este neproporţională faptei constatate, or reclamantul a realizat cu diligenţă obligaţia de a produce un volum necesar de producţie locală.

Precizează că, în şedinţa de judecată au fost invocate mai multe motive şi temeiuri care duc la anularea actului administrativ individual în partea sancţionării reclamantului.

Consideră că, sancţiunea aplicată reclamantului este neproporţională faptei constatate. Reclamantul a explicat în şedinţa CA că perioada de monitorizare a coincis cu operarea noilor modificări în CSMA, potrivit cărora un produs local va

fi luat în calcul doar pentru un serviciu media. Astfel, emisiunile de producţie locală difuzate la ambele posturi TV ”Accent Tv” şi ”Primul în Moldova” nu au fost calculate în orele de producţie locală şi asta s-a datorat acelui fapt că legea a fost modificată cu puţin timp înainte de perioada de monitorizare.

Susține că, art. 4 al CSMA a fost modificat la 18.11.2022, iar controlul a fost dispus la doar 1 zi de la intrarea în vigoare a acestor norme, perioada de control potrivit dosarului administrativ a vizat perioada 19.11.2022 – 25.11.2022. Prin urmare, furnizorul de servicii media a fost în imposibilitate să se conformeze acestor rigori şi să reuşească să realizeze producţie locală timp de 1 zi.

Invocă că, un alt temei de anulare a deciziei contestate, rezidă în faptul încălcării procedurii de iniţiere şi efectuare a controlului. Or, procedurile administrative se desfăşoară în conformitate cu principiul legalităţii.

Astfel, potrivit art. 83 alin. (3) CSMA, CA exercită controlul în următoarele cazuri: a) din oficiu; b) la sesizarea unei autorităţi publice; c) ca urmare a petiţiei depuse de către o persoană fizică sau juridică. Potrivit dosarului administrativ, controlul/monitorizarea a fost dispusă urmare a autosesizării preşedintei CA. Norma la care m-am referit nu conţine un asemenea caz de iniţiere a controlului.

Totodată, alin. (13) art. 83 al CSMA prevede că, Consiliul Audiovizualului contribuie plenar la soluţionarea sesizărilor pe cale amiabilă.

Relevă că, din materialele dosarului administrativ, rezultă că reclamantul prin explicaţiile oferite a evidențiat acel fapt că depune efort pentru a se alinia noilor modificări legislative şi va produce mai multe emisiuni locale. Dar din cauza imposibilităţii de a se conforma timp de o zi de la modificările operate a fost în imposibilitate să ajusteze numărul de ore necesare producţiei locale. Chiar dacă CA are obligaţia să contribuie la soluţionarea amiabilă a sesizării, autoritatea fără să ţină cont de argumentele invocate a decis sancţionarea furnizorului de servicii media.

Consideră că, actul administrativ este nul şi din perspectiva nemotivării acestuia. Astfel, invocă existenţa unor suspiciuni rezonabile şi serioase privind legalitatea actului contestat şi anume că acesta încalcă dreptul la libera exprimare, este nemotivat şi poartă un caracter subiectiv.

La data de 29 martie 2024, Consiliul Audiovizualului a depus referință asupra cererii de apel.

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului SRL „Telesistem Tv”, avocatul Bayram Natalia a susținut cererea de apel, solicitând admiterea acesteia.

Reprezentantul intimatului Consiliul Audiovizualului, Mașaev Maria a pledat pentru respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanţei de apel:

Potrivit art.195 Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se

aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii – respinge apelul.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.219 alin.(1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În corespundere cu prevederile art.221 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prevederile art.220 alin.(1) Cod administrativ, stabilesc că, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87–93.

Din conținutul art.93 din Codul administrativ, se stabilește sarcina probațiunii, potrivit căreia, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, ori concluziile primei instanţe,

expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material au fost aplicate corect.

Circumstanțele de fapt ale cauzei:

Din materialele cauzei se atestă că, la data de 16 decembrie 2022 Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a emis decizia nr. 371.

În dezacord cu această decizie, și anume pct. 18-22, SC „Telesistem Tv" SRL a înaintat prezenta acțiune în ordine de contencios administrativ, cu cerințele deduse judecății.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individual – Decizia Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova nr.371 din 16.12.2022, constituie act defavorabil reclamantului.

Iar din analiza actului administrativ contestat, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în contestare conform art.206 Cod administrativ.

Conform art. 209 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Completul judiciar atestă că, SC „Telesistem Tv" SRL este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, instanța de fond corect a considerat acțiunea admisibilă și a purces la examinarea pe fond a acesteia.

Potrivit art. 73 Codul serviciilor media audiovizuale, (1) Consiliul Audiovizualului este garant al interesului public în domeniul audiovizualului şi are misiunea de a contribui la dezvoltarea serviciilor media audiovizuale în conformitate cu principiile comunicării audiovizuale prevăzute de prezentul cod, cu normele, standardele şi cele mai bune practici internaţionale în domeniu. (2) În sensul prezentului cod, interes public în domeniul audiovizualului reprezintă interesul pentru asigurarea unei informări pluraliste şi obiective a populaţiei, un interes superior în raport cu interesele politice, economice, comerciale, ideologice sau de altă natură.

Potrivit art. 75 Codul serviciilor media audiovizuale, (4) Consiliul Audiovizualului: a) exercită controlul asupra modului în care furnizorii şi distribuitorii de servicii media îşi îndeplinesc obligaţiile asumate, conform prezentului cod. Controlul asupra conţinuturilor serviciilor media audiovizuale şi ale programelor audiovizuale este exercitat numai după furnizarea acestora, în conformitate cu art.7 alin.(5). (6) În vederea exercitării atribuţiilor, Consiliul Audiovizualului emite acte normative, precum şi reguli de conduită profesională cu caracter de recomandare. (7) Consiliul Audiovizualului aplică sancţiuni în conformitate cu prezentul cod.

Potrivit art. 4 din Codul serviciilor media audiovizuale, (3) Furnizorii de servicii media au obligaţia de a transmite, în cadrul serviciilor de televiziune, programe audiovizuale locale cu următoarele durate medii zilnice :

c) cel puţin 8 ore pentru fiecare serviciu media audiovizual – pentru furnizorii privaţi naţionali de servicii media;

(4) Furnizorii de servicii media au obligaţia de a transmite, în primă difuzare, cel puţin 50% din cotele de producţie prevăzute la alin.(3).

(7) Furnizorii de servicii media au obligaţia de a transmite programe audiovizuale locale în proporţie de cel puţin 80% în limba română din totalul programelor locale difuzate, cu excepţia furnizorilor de servicii media ale căror servicii media audiovizuale sunt destinate comunităţilor din unităţile administrativ-teritoriale în care o minoritate etnică reprezintă o pondere majoritară, care au

obligaţia de a transmite programe audiovizuale locale în proporţie de cel puţin 25% în limba română, precum şi programe audiovizuale de producţie proprie în limba minorităţii respective.

(9) Programele audiovizuale locale prevăzute la alin.(3), (6) şi (7) se difuzează în intervalul orar 06.00–24.00. Cel puţin 75% din conţinutul programelor respective se difuzează în orele de maximă audienţă.

Potrivit art. 84 alin. (6) lit. f) Codul serviciilor media audiovizuale, se sancţionează cu amendă de la 10000 de lei la 15000 de lei furnizorii de servicii media şi distribuitorii de servicii media pentru nerespectarea prevederilor art.4 alin.(3), (4) şi (6)–(9).

Fiind investită cu judecarea prezentei cauze, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din 16 noiembrie 2023 a respins acțiunea în contencios administrativ a reclamantului SC „Telesistem Tv” SRL împotriva Consiliului Audiovizualului cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

Completul judiciar constată că, hotărîrea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural, reieșind din următoarele motive.

Din conținutul actelor cauzei se atestă că, SRL „Telesistem Tv” este deţinătoarea de licenţă pentru posturile de televiziune „Primul în Moldova” şi „Accent TV”.

La data de 25.11.2022 Consiliul Audiovizualului a emis Decizia nr. 365, prin care s-a dispus monitorizarea furnizorilor publici și privați naționali de servicii media audiovizuale de televiziune cu privire la respectarea art. 4 alin. (3) lit.a), b), c) alin. (4) alin. (7) și alin. (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018. (Pro (5) Unanim – L.Vițu-Eșanu, A. Gonța, T.Crestenco, R.Mihalevschi, E.Rîbca.). (f.1, dosar administrativ)

Prin scrisoarea nr. 1710 din 28.11.2022, s-au informat furnizorii publici (conform listei) că în cadrul şedinţei publice din 25.11.2022, la propunerea preşedintei Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, Viţu-Eşanu Liliana, a fost dispusă monitorizarea furnizorilor naţionali de servicii media, la capitolul respectării prevederilor art. 4 alin. (3) lit a), b), c), alin. (4), alin. (7) şi alin. (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, prin urmare, CA a solicitat prezentarea înregistrărilor serviciilor media audiovizuale de televiziune pentru perioada 19-25 noiembrie 2022, în termen de 3 zile lucrătoare de la recepţionarea prezentei scrisori (termen limită - 30 noiembrie 2022). (f.2-3, dosar administrativ)

Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea serviciilor media audiovizuale de televiziune „Primul în Moldova” şi „Accent TV” la capitolul respectării prevederilor art. 4 alin. (3) lit. c), alin. (4), alin. (7) şi alin. (9) din

CSMA, în baza înregistrărilor prezentate de către furnizorii de servicii media audiovizuale.

Ca rezultat al examinării monitorizării posturilor de televiziune „Primul în Moldova” şi „Accent TV”, la 16.12.2022 Consiliul Audiovizualului a adoptat decizia nr. 371, prin care a decis:

1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciilor media audiovizuale de televiziune „Moldova-1”, „Jurnal TV”, „TV 8”, „Canal 5”, „Canal 2”, „Canal 3”, „Prime”, „Publika TV”, „Mega TV”, „Familia”, „Primul în Moldova”, „Accent TV”, „TV 6”, „Orhei TV” şi „PRO TV Chişinău”. (Pro (5) Unanim – L. Viţu-Eşanu, A. Gonţa, R. Mihalevschi, E. Rîbca și L. Turea.)

18. A sancţiona cu amendă în mărime de 13.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod. (Pro (5) Unanim – L. Viţu-Eşanu, A. Gonţa, R. Mihalevschi, E. Rîbca și L. Turea.).

19. A sancţiona cu amendă în mărime de 12.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod. (Pro (5) Unanim – L. Viţu-Eşanu, A. Gonţa, R. Mihalevschi, E. Rîbca și L. Turea.).

20. A sancţiona cu amendă în mărime de 12.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod. (Pro (5) Unanim – L. Viţu-Eşanu, A. Gonţa, R. Mihalevschi, E. Rîbca și L. Turea.)

21. A sancţiona cu amendă în mărime de 14.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Accent TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod. (Pro (5) Unanim - L. Viţu-Eşanu, A. Gonţa, R. Mihalevschi, E. Rîbca și L. Turea.)

22. A sancţiona cu amendă în mărime de 14.000 de lei „Telesistem Tv” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat naţional de televiziune „Accent TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. f) din Cod. (Pro (5) Unanim - L. Viţu-Eşanu, A. Gonţa, R. Mihalevschi, E. Rîbca și L. Turea.)

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a sancţionat cu amenzi în sumă de 37.000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova” pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3) lit. c), alin. (7) şi alin. (9) din CSMA, potrivit cărora: „Furnizorii de servicii media privaţi naţionali au obligaţia de a transmite, în cadrul serviciilor de televiziune, programe audiovizuale locale cu durata medie zilnică cel puţin 8 ore; „Furnizorii de servicii media au obligaţia de a transmite programe audiovizuale locale în proporţie de cel puţin 80% în limba română din totalul programelor locale difuzate, cu excepția furnizorilor e servicii media ale căror servicii media audiovizuale sunt destinate comunităţilor din unităţile administrativ-teritoriale în care o minoritate etnică reprezintă o pondere majoritară, care au obligaţia de a transmite programe audiovizuale locale în proporţie de cel puţin 25% în limba română, precum şi programe audiovizuale de producţie proprie în limba minorităţii respective”; „Cel puţin 75% din conţinutul programelor respective se difuzează în orele de maximă audienţă”.

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a sancţionat cu amenzi în sumă de 28.000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „Accent TV” pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3) lit. c) şi alin. (9) din CSMA, potrivit cărora: „Furnizorii de servicii media privaţi naţionali au obligaţia de a transmite, în cadrul serviciilor de televiziune, programe audiovizuale locale cu durata medie zilnică cel puţin 8 ore „ Cel puţin 75% din conţinutul programelor respective se difuzează în orele de maximă audienţă”. (f.d.15-35)

Completul judiciar accentuează că în ședința de judecată, reprezentantul apelantului SRL „Telesistem Tv”, avocatul Bayram Natalia nu a negat faptul admiterii încălcărilor incriminate de posturile de televiziune „Primul în Moldova” și „Accent TV”, însă în opinia reclamantului sancțiunile sunt prea dure, nefiind proporționale acestor încălcări, în contextul în care aceste modificări au operat cu o zi până la efectuarea monitorizării, iar reclamantul în acest sens a fost în imposibilitate de a ajusta programul potrivit noilor reglementări.

Urmare a monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova” au fost difuzate programele audiovizuale: „Acasă”, „Молдова и молдаване” şi „Ghidul sănătăţii”, care nu au fost incluse în calcularea cotelor de programe audiovizuale locale, dat fiind faptul că au fost difuzate pentru prima dată de serviciul media audiovizual „Accent TV”.

Astfel, în perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova” a difuzat programe audiovizuale cu durata medie zilnică mai mică de 8 ore, procentul producţiei în prima difuzare a fost mai mic de 50%, ponderea programelor locale a constituit un volum mai mic de 80% în limba română şi cota programelor locale difuzate în orele de maximă audienţă nu a atins 75%.

Totodată, în perioada de raport serviciul media audiovizual de televiziune „Accent TV” a difuzat programe audiovizuale cu durata medie zilnică mai mică de 8 ore, procentul producţiei în prima difuzare a fost mai mic de 50% şi cota programelor locale difuzate în orele de maximă audienţă nu a atins 75%.

Serviciul media audiovizual de televiziune „Accent TV” a difuzat programele audiovizuale „Ştiri” şi „Apel 112”, durata cărora nu a fost inclusă la calculele ponderii programelor locale, dat fiind faptul că au fost difuzate pentru prima dată de serviciul media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova” (art. 4 alin. (11) din CSMA).

Cu referire la argumentele apelantului-reclamant, cu privire la faptul că ultimul nu a avut suficient termen în vederea conformării noilor reglementări, întrucât dispozițiile Codului serviciilor media audiovizuale au intrat în vigoare la data de 18.11.2022, iar monitorizarea fost inițiată la 19.11.2022, Completul judiciar urmează să rețină ca fiind întemeiate argumentele părții intimate în acest sens și anume că, prevederile noi ale Codului sunt obligatorii din momentul intrării acestora în vigoare, în temeiul Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În același context, făcând abstracție de aceste fapte, urmează a se accentua că prevederile art. 4 Codului serviciilor media audiovizuale în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor din 18.11.2022 impuneau furnizorilor de servicii media aceleași obligații ca și după intrarea în vigoare ale modificărilor Codului, precum și erau prevăzute aceleași sancțiuni pentru nerespectarea normelor respective, prin urmare reclamantul nu poate invoca lipsa de timp în vederea conformării noilor reglementări, în ipoteza în care aceste obligații erau cert stabilite și cunoscute ultimului anterior.

Astfel, individualizarea sancţiunilor aplicate o efectuează doar Consiliul Audiovizualului, în funcţie de gravitatea încălcării constatate, efectele şi frecvenţa acestor încălcări, iar faptul că reclamantul consideră precum că nu a avut loc individualizarea sancţiunilor aplicate reprezintă doar un dezacord al reclamantului faţă de sancţiunea aplicată, fără careva argumente în acest sens.

Or, Consiliul Audiovizualului, ca autoritate de reglementare în domeniul audiovizualului este autonom în luarea deciziilor şi aplicarea sancţiunilor, în limitele prevăzute de legislație, iar dezacordul cu sancţiunile aplicate nu poate constitui temei de ilegalitate sau netemeinicie a deciziei adoptate.

Mai mult ca atât, reclamantul nu poate invoca nemotivarea actului administrativ în condițiile în care decizia contestată conţine expres circumstanţele care au stat la baza adoptării acesteia şi aplicării sancţiunilor corespunzătoare.

În context, la adoptarea deciziei contestate, Consiliul Audiovizualului nu a admis nici o interpretare extensivă a prevederilor legale, or, cert este faptul că urmare a monitorizării efectuate de Consiliul Audiovizualului şi calculelor realizate conform informaţiilor prezentate, reclamantul a admis încălcarea

prevederilor art. 4 din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, aceste rezultate nu au fost combătute de către reclamant.

Cu referire la argumentele reclamantului precum că, „sancţiunea aplicată reclamantului este disproporționată faptei constatate”, Completul judiciar reține concluziile primei instanțe că acestea contravin circumstanţelor de fapt şi de drept a cauzei, întrucât serviciul media audiovizual „Primul în Moldova”, din 56 ore de emisie de programe locale a difuzat doar 48, din 42 de ore de programe locale difuzate în orele de maxima audienţă au fost realizate 38, etc. La rândul său, serviciul media audiovizual „Accent TV”, conform rezultatelor monitorizării din 56 ore de emisie a realizat doar 16, din 42 de ore de programe locale difuzate în orele de maxima audienţă au fost realizate doar 15, etc. Prin urmare, rezultatele monitorizării demonstrează expres gravitatea încălcărilor comise şi diferenţa semnificativă dintre volumul obligatoriu pentru difuzare a produsului local şi volumul realizat de reclamant.

În această ordine de idei, la aplicarea sancţiunilor pecuniare, Consiliul Audiovizualului a luat în calcul gravitatea încălcărilor şi a aplicat corespunzător principiul proporţionalităţii la stabilirea cuantumului amenzilor, iar simpla invocare de către reclamant a unor prevederi legale, fără a fi aduse probe pertinente în susţinerea celor invocate, nu poate pune la îndoială legalitatea actului administrativ, or nici în prima instanță și nici în instanța de apel nu a fost negat faptul nerespectării de către reclamant al prevederilor art. 4 alin. (3) lit. c), alin. (7), alin. (9) Codul serviciilor media audiovizuale.

Totodată, actul contestat a fost emis de Consiliul Audiovizualului, cu respectarea procedurii și a prevederilor legislației în vigoare.

Prin urmare, corect prima instanță a constatat legalitatea actului administrativ contestat – Decizia Consiliului Audiovizualului nr.371 din 16.12.2022.

Instanța de apel notează că, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă şi sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea dată este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale participanţilor la proces.

Deasemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că, apelantul utilizînd calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărîrea contestată, iar esența

alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanţe este legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de SC „Telesistem Tv" SRL şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Apelul declarat de SC „Telesistem Tv" SRL se respinge, ca neîntemeiat.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 noiembrie 2023.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Braga Angela

Negru Veronica